



Motion till riksdagen

1987/88:T107

av Rolf Clarkson m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:118 om inriktning av telepolitiken

Mot.
1987/88
T107-113

Propositionen präglas av den lofvärda ambitionen att avreglera den verksamhet som bedrivs av televerket, och som i vissa delar i dag är skyddad mot konkurrens.

Som framgår av propositionen tog det ca 75 år innan staten hade tagit full kontroll över hela telenätet, och knappt 30 år senare började avregleringen ta fart på allvar. I dag är det mycket begränsade delar av televerkets verksamhetsområde som har något egentligt monopolskydd.

Det är främst i tre avseenden som enskilda aktörers handlingsfrihet och möjlighet att konkurrera är begränsad vad gäller rena telefrågor. Det gäller rätten att ansluta kontorsväxlar och telefonautomater till det allmänna telenätet, samt rätten att hyra ut ledningar i andra hand, s. k. tredjeparts- trafik.

Därutöver finns begränsningar beträffande radiokommunikationsområdet.

Vad gäller kontorsväxlar och telefonautomater föreslås i propositionen, på televerkets initiativ, att skyddet skall avvecklas. Vi bifaller detta förslag.

När det gäller tredjeparts- trafiken föreslår televerket självt att skyddet skall tas bort i takt med att teletaxorna anpassas till den nya situationen. Regeringen förordar i stället tillsättandet av en utredning som skall studera frågan. Enligt vår uppfattning finns inget skäl att genomföra en sådan utredning. Det är fullt möjligt att bifalla televerkets förslag om avreglering redan nu.

Avreglering och ökad konkurrens kräver att de olika taxorna och avgifterna anpassas till de verkliga kostnaderna. Om detta inte sker kommer konkurrensen att bli skev och televerket riskerar att bli utkonkurrerat på vissa sektorer – inte för att det inte klarar konkurrensen utan för att det har felaktiga taxor.

En sådan utveckling vore självfallet olycklig. Samma sak kan dock inträffa om televerket åläggs att med avgifts- och taxemedel ta sociala och regionala hänsyn. Det skulle innebära att televerket fick en kostnadsnackdel som skulle kunna medföra svårigheter för verket att hävda sig gentemot andra företag.

För att inte principen om fri konkurrens, och därmed bästa service till konsumenterna till lägsta pris, skall kollidera med principen om att teletjänster skall finnas i hela landet till likartade priser krävs att det senare

målet finansieras på annat sätt. De kostnader som uppstår på grund av sociala och regionala hänsynstaganden bör i likhet med andra regionalpolitiska åtgärder belasta statsbudgeten direkt, inte televerket och vissa av dess kunder.

I propositionen hävdas dels att dessa hänsyn skall betalas solidariskt, dels den motsatta uppfattningen att taxorna skall utjämnas. En utjämning av taxorna innebär ju att kostnaderna får bäras av vissa konsumenter men inte av andra. Dessutom medför en utjämning betydande svårigheter vad gäller en konkurrens på lika villkor. Taxorna kommer ju då att endast i vissa fall avspegla de verkliga kostnaderna.

Som konstateras i propositionen har televerket en dubbelroll även när det gäller radiokommunikationerna. Det är därför mindre lämpligt att, som regeringen gör, gå emot televerkets eget förslag om att besluten i enskilda tillståndsärenden bör fattas av statens telenämnd (STN) och inte av televerket. Riksdagen bör därför föreläggas ett förslag om överföring av dessa uppgifter till STN, samt om ett överförande till STN av besluten om användning och fördelning av frekvenser.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående den s. k. tredjepartstrafiken,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående finansieringen av sociala och regionala hänsynstaganden,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående utjämning av taxorna,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående radiokommunikationerna.

Stockholm den 7 april 1988

Rolf Clarkson (m)

Per Stenmarck (m)

Görel Bohlin (m)

Jan Sandberg (m)

Per-Richard Molén (m)

Wiggo Komstedt (m)

Anders Andersson (m)

Mot. 1987/88

T107